

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

UDVARHELYMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉG ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET, A SZÉKELYFÖLDI ELSŐ BAROMFITENYÉSZTŐ ÉS MÁR EGYLETEK KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér.

Telefon

FÜSZERKESZTŐK:

Dr Gyarmathy Dezső,
földbirtokos.

Dr Hinléder Fels Ernő,
orsz. képviselő.

Dr Kállay Tamás,
orsz. képviselő.

Dr Pál Ernő,
ügyvéd.

Dr Viola Sándor,
ügyvéd.

SZÉPIRODALMI FŐMUNKATÁRS: **Fülei Sz. Lajos.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A darabantok programja.

(H. E) A talpalás kormány végre programot adott. Sckáig kinlódott, vajudott, a mig szü- löttjét napvilágra hozhatta, de azért mégis halva született.

Elmondhatjuk az új programról is, hogy a mi új benne, az nem jó, ami pedig jó benne, az nem új.

Hiszen a program jobb része egyenesen az ellenzéktil kilopott egyet-más, de az sem a maga tisztaságában, őszinteségében, miként ideális törekvés- sel azt az ellenzék ohajtja, ha- nem felcifrázva sviháksággal, a nemzet becsapására irányuló törekvéssel.

És aztán miként lett nyilvánosságra hozva a híres program? Bizony ez szegény.

Egy miniszterelnök, aki programját nem a nemzet színe előtt, a parlamentben adja meg, hanem miniszterelnöki privát szalonjában, vagy irodahelyisé- gében. Nem is a nemzet képviselői jelenlétében, hanem egy privát küldöttség előtt. Ót, hat, vagy mondjuk hét ember előtt. És a miniszterelnök ur olvassa, szavalja a 36 ives programot ezeknek a nem tudom miknek és vallja, hogy ezzel akarja a válságot megoldani és hiszi, hogy lesz eredménye. Bizony az öreg- ség nem mindig a bölcsességnek a jele.

Előttünk van a híres program, melyről a pénzügyi tekintélyek, nagy nevű politikusok első tekintetre megadták véleményüket abban, hogy pénzügyileg nem megvalósítható, hogy az csak egy humbug és még kitűzött céljának sem felel meg, mert Fejérváry és Kristó azt célozták ezzel elérni, hogy a válság megoldassék, a program pedig csak arra tartalmaz irányelveket, hogy a válság megoldása után mit ohajtanak a darabantok megvalósítani, magát a válságot pedig még jobban elmérgesítik, mert mindazon kérdéseket, melyek a válságos helyzet homlokterében állanak és melyek a válságnak igazi okozói — egyszerűen lefújják, tehát hivatalos kormányprogram alakjában is tudtára adják a nemzetnek, hogy önálló hadsereghez, magyar vezényleti nyelvhez, önálló vámterülethez joga nincs. Ezek nélkül pedig több-

seget nehezen kap Fejérváry brigadéros. Speciális reformjai füstre valók, mert az igazi szociális bajok orvoslásáról nem gondoskodik. Ellenben ígér bankokat, hogy legyen hol seftelni, ígér fizetést, adósság konvertálást, földtehermentesítést, adó- leszállítást.

Megígéri a népoktatás ingye- nensé tételét, de arra már nem vállalkozik, hogy azt magyarrá is teszi egészen. Belügyi téren pedig semmi reformot a kötelező magyar nyelv használatára nem ígér. Hisz különben ha ígérne sem váltaná be. Ellenben tervbe veszi a közigazgatás államosítását, holott a jelenlegi válság igazolta legfényesebben a vármegyei önkormányzatban rejlő nemzeti ellenállási erőt. Az állami és közszolgálati szervek erős centralizációja mindig a kormányhatalom tulerősítésére irányul, nálunk pedig épen ezt kell elsősorban megtörnünk, mert a kormányok rendszeren — legalább eddig — osztrák érdekeknek voltak uszályhordozói.

A gazdasági önállóságnak 1917-re terjedő kitolása és a közös vámterületnek ez időig való fentartása pedig egyenes módszer lenne a nemzetnek a koldus tarisznyáig juttató elszegényítésére és meglopására. Hisz 1917-ig Ausztria annyira tönkretesz gazdaságilag és iparilag, hogy akkor már nem lesz erők az önállóság megvalósítására.

Ami a Fejérváry programjának az általános választói jogra vonatkozó részét illeti, arra nem felelhetünk egyebet, minthogy rámutatunk bármelyik ellenzéki pártnak e kérdésben foglalt eddigi álláspontjára. A választói jogot sokkal szélesebb alapon ohajtjuk kiterjeszteni, mint Kristó urék. Ohajtjuk mi is azt, hogy általános legyen, mert nagy igazság rejlik abban, hogy aki vért és pénzt áldoz, aki adót fizet és katonáskodik, az jogosan követelhet tért magának a politikai jogok keretében is, amde a titkos szervezést — legalább én, visszautasítom, mert az a politikai önérzetnek csökkentésére vezet. Fejérváry ur, midőn mindezekről programot ad, nem terjeszkedik ki két felette lényeges körülményre, a magyarul tudás kötelezettségére és a választó kerületek arányos beosztására.

Legyen azonban bármilyen az a program, abból nem kell semmi, egy jotta sem, hogy ha alamizsna képen nyújtják azt, cserében az elharácsolts nemzeti jogok, önállóságunk és alkotmányunkért.

A vezérbizottság értekezlete.

A szövetséget ellenzék vezérő bizottsága okt. 31-én d. e. 10 óra- kor ülést tartott. Kossuth Ferenc gyengélkedése miatt a bizottság tag- jai az elnök lakásán gyültek össze. Targyalás alá vette a kormánynak közzétett programját, amelylyel szemben a következő határozatot hozta:

Válasz a kormány programjára.

A szövetséget pártok vezérő- bizottsága nem tételezi föl az ország közvéleményéről azt, hogy a báró Fejérváry által felolvasott kormány- programot komolyan venné. A ma- gyar nemzet hagyományos józan föl- fogása itélt már e program felett s a vezérő-bizottság csak elméleti kötelességet teljesít, midőn ezt az ítéletet megpecsételi. E program magán hordja a megvesztegetési ki- szeriet bélyegét, elszomorító jelöl annak, hogy megvesztegethetőnek hiszik a nemzetet, a mi felett a nemzeti lélek minden bizonytal fog háborodni. Mindent ígérnek min- denkinek, tekintet nélkül arra, hogy az ígérlet megvalósítása mennyi időbe, mennyi pénzbe s mennyivel több adóba kerülne. Évtizedekre szóló programot csinál magának egy kor- mány, mely még azt sem tudja, vaj- jon lesz-e pártja és mekkora, tehát hány hétig állhat fenn; kiszámitha- tatlan milliók befektetését ígéri, bár tudja, hogy eddig nemzeti életünk teljes kiépítése nem volt lehetséges, ez azért is volt, mert a folyton emelkedő katonai költség nyomasztó súlylyal nehezedett ránk. Ennek da- cára a program a katonai költsé- geket tetemesen növelni szándéko- zik és mégis tömérdek pénzbe ke- rülő reformokat és befektetéseket ígér, tehát vagy ámit, vagy óriási adóemelést tervez. Összehord min- dent, amit a különböző ellenzéki pártok évtizedekig követeltek és ez- zel igyekezik megvesztegetni a tö- meget, csak hogy kikerülje azt az egyet, hogy a magyar pénzzel és magyar vérrel föntartott hadsereg- ben a magyar állam hivatalos nyelve használtassék. Ezzel bebizonyítja, hogy a nagy tömegeket hazafiatla- noknak hiszi, a miben csalódik. De

mig egyrészt olyan ez a program, mint az evangéliumi példabeszéd 5 kenyere, melyből mindenki jóllak- hatik s minden vágy teljesülését megígéri mindenkinek, tekintet nél- kül bármire és senkinek sem mondja meg, hogyan és mikor fogja véghez- vinni a nagy csodat, addig akarat- lanul is elárulja a program valódi célját a következő rövidre foglalható pontozatokban:

A királyi vétőjog végtelen min- denhatósága, a mi megsemmisíténé az országgyűlés önálló törvényalkotó képességét és ezzel a nemzeti aka- rat érvényesülhetését kizárólag az uralkodó akaratától tenné függővé.

A hadseregnél a nemzeti kívánsá- gok teljesítésének lehetetlensége.

A véderő terheinek fölemelése a két éves szolgálat jelszava alatt, a mely fölemelt teher alatt összeros- kadna az ország, a helyett, hogy a két évi szolgálatot létszámemelés nélkül érné el.

A gazdasági lekötöttséget, illetve a közös vámterületet föltétlenül fen- tartja, legalább is 1917-ig.

A vármegyéket államosítja, tehát erombolja a magyar szabadságot most is hatályosan védő bástyákat és ezzel arra törekszik, hogy nem- csak a fegyveres végrehajto hata- lom, hanem a polgári végrehajto hatalom is, egészen az uralkodó legyen és mig a királyi vétő, tehát a királyi akarat szabja meg az or- szágnak azt, hogy mit létesíthet sa- ját földjein, saját pénzén, saját ér- dekében, addig a nemzet, a nem- zeti szellemtől áthatott hadsereg nélkül marad, s nemcsak az anyagi, hanem az alkotmányos védekezés minden eszköze ki legyen csavarva a nemzet kezéből. Ebbe a keretbe illeszkedik bele az a szemfényvesz- tés, a melylyel mindenkinek, min- den érdekét kielégíteni akarják, az adófizető közönség rovására.

A ki ennyit ígér, az semmit sem tarthat meg. A ki pedig azért ígér, hogy letörje a magyar nemzetet és polgári erényt, az nem kormány- zási programot készít, hanem vesz- tegetési programot. Ez a mindent ígéro program minden olyan rész- letében, a mely azonnal meg lesz valósítható, nem demokrata pro- gramm, hanem egy a nemzeti, mint a helyi önkormányzat szempontjából abszolútisztikus program.

A mint Józsefnek, a kalapos ki- rálynak abszolútisztikus demokráciája előtt nem hajlott meg a nemzet, ugy nem fog meghajolni ezen üres ígérethalmaz előtt sem, miből kiri a szándék: hitegetni, kecségetni és

SO K
NEK

ona fi-
ónapra
apnak,
lakást
ott föl-
uk ko-
etéssel.

IS Z T

60-80
és, la-

ZSEF
elyt.

abb nyom-
egh Pál és
udvarhely.

ZA

fon 80-89

sítőja.

banknál és
pénztárnál.

alógosi-
zemmel
alógjegy
etekben

t leszá-
nyujtok.

ios köl-
hatnak.

knak

ithatok.

levelet,

AZA

ett cég.

gjelentek
lgálásról

ménynyel

96

655

szám.

és en-

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

DA

nem törődni azzal, hogy mikor, milyen eszközökkel és milyen módon váltassék be az ígért.

Még a leghatásosabbnak vélt csatlételekre, az általános szavazati jogra nézve is, melyet ígér, hamis jelszóval él; mert általánosnak, egyenlőnek nevezi azt a jogot, mely csak értelmi cenzus lenne és melynek alkalmazásánál minden eszköz a kormány kezei közt lesz, mert a kormány programja egy szóval sem említi, hogy milyen lesz a választói eljárás és lesznek-e egyáltalán a választások tisztaságának és szabadságának biztosítékai. Már pedig becsületes választási eljárás nélkül, a legkiterjedtebb választási jog is csak eszköz a kormányok kezében, úgy hogy azt is megérthetjük, hogy csak a kormánypártiak fognak tudni írni és olvasni; továbbá annyira nem általános és egyenlő az ígért jog, hogy a most választói joggal bíró husz és huszonnégy év közötti polgárokat kizárja és ezen kívül a huszonnégy évet meghaladott polgárok közül továbbra is kimarad 1.273,735 lélek a kormány hivatalos statisztikája szerint.

Még abban sem őszinte tehát a program, a miben leginkább akarja megvesztegetni a nagy tömegeket.

De a nemzet zöme tudja, hogyha megválasztott képviselőjének akarata nem érvényesülhet, hanem megtörik a korona akaratán, akkor teljesen mindegy az, hogy hány ember küldi az országgyűlésre azokat a képviselőket, a kiknek csak azt szabad akarni, a mit az uralkodó akar. Ha nem érvényesülhet a nemzet akarata, akkor az alkotmány üres alarc és semmivé lesz; a magyar józan ész belátja, hogy a semmiben osztozkodhatni nem nyereség.

Első feladata marad tehát a nemzetnek megvédelmezni alkotmányát és érvényt szerezni az alkotmány biztosítékainak. Második feladata marad a nemzetnek, eltávolítani a

nemzeti haladás útjából az odagördített akadályokat.

Csak a kötelességeink teljesítése mellett foghatunk hozzá ama feladatoknak a megoldásához, melyeket Fejérváry-programm kisajátított a mi programjainkból: az ellenzéki pártok programjaiból. Ilyenek a szavazati jog kiterjesztése, az ellenzék nagy része által vallott általános szavazati jog; a kerületek új beosztása, községenkénti szavazás, ilyen az adómentes létminimum biztosítása és az otthon mentesítése; a kis- és középbirokok tehermentesítése; a kis- és nagyipar gyámolítása; a tisztességtelen verseny kiküszöbölése; az uzsora fékezése, a gyümölcsöző befektetések rendszeres fejlesztése; csatornázás, stb., a progresszív adó; a tisztviselők helyzetének rendezése és szolgálati pragmatikája; a munkások ügyeinek rendezése és a munkásügyekre vonatkozó törvényhozás teljesítése: munkásbiztosítás; az ingyenskólák és általános tankötelezettség; a közegészségügy rendezése; a szövetkezetek előmozdítása, az egyházak és a kultura állami segélyezése; a kereskedelem előmozdítása; a mezőgazdaság erélyes támogatása; a közgazdasági ügy önállósítása, az önálló vámterület és a nemzeti bank felállításával; a városok anyagi helyzetének megjavítása; a kivándorlásnak helyes gazdasági politikával való megállítás stb. Ezeket és más ily nemű követeléseket az ellenzék évtizedek óta hangoztatott, nem mond ebben hát semmi újat a Fejérváry-programm; s az, a mit mond, azt legkevésbé illetékes elmondani az a miniszterelnök, a ki hosszú minisztersége alatt soha egy percig sem mutatott semmi érzéket e célok iránt; hanem évtizedekig képviselte a katonai akaratot ebben az országban, mely előtt mindennek meg kell hajolni s melynek kielégítése ő szorint a nemzeti és állami élet első keliéke. Most azonban e célok el-

érését megígéri, de csak abban az esetben, ha a nemzet ismerel, le-törlik, hűtlen önmagához, meghazud-tolja magyar szavát és bebizonyítja, hogy amikor akart, nem komolyan akart, mikor követelt, nem őszintén követelt. A királyt meg kell győzni arról, hogy a magyar nemzet alkotmány szeretele, nemzeti érzelme, nemzeti vágyódása nem eladó. A magyar nemzet nem gyermek és nem olyan könnyen hívó, hogy meg-tévesztést célzó ígéreteknek hitelt adjon; s ezekért leszereljen, amely ígéretek egy olyan kormány részéről kivihetetlenek, amely első sorban az udvar akaratát és a militarizmus céljait szolgálja, a népek tehát csak azokat a morzsákat juttathatná, melyek e tényezők dusan terített asztaláról lehullanak.

A kormány megfenyegeti a nemzetet, hogy ha az ő programját nem fogadja el, állandóvá lesz az alkotmányválság; tehát alkotmány ellen is kész lesz kormányozni. A nemzet e fenyegetéstől meg nem ijed, mert évezredes alkotmányát saját erejéből teremtetve, fejlesztette és tartotta fenn; és alkotmányon kívül álló királyi hatalom a magyar közjog szerint nem létezhetik.

A politikai helyzetről.

A nemzeti ellenállás Udvarhely-vármegyében.

A törvényhatóság közgyűlése nov. 3-án tárgyalta a Fejérváry-kormány második ízben történt megsemmisítő határozatát.

Az állandó választmány javaslata szerint panaszos kérvény lett volna küldendő a képviselőházhoz, de a tisztviselőknek szabad kéz adandó az önkéntes adó és ujonc elfogadása iránt.

Dr Kovácsy elfogadásra ajánlja az állandó választmány javaslatát és kéri Soó Gáspár elnököle alatt Dr Horváth Károly és Dr Valentsik bizottsági tagok részvételével egy

feliratot szerkesztő bizottság kiküldését.

A közgyűlés a bizottságot Dr Kovácsyval kiegészítve, egyhangulag megválasztja.

Dr Papp Mózes tanár örömmel konstatálja a közgyűlés egyhangú hazafias lelkesültségét, de kéri az állandó választmányt, hogy ezzel kapcsolatban Dr Kovácsy indítványát kiegészítse azzal, hogy a közgyűlés szigorúan ragaszkodik korábbi határozatához és ez okból a tisztviselőket eltiltja továbbra is az önkéntes adó és ujonc elfogadásától. Dr Kovácsy indítványát támogatja Dr Valentsik tisztiügyész, Gálffy István jegyző, Daniel Károly anyakönyvvezető és Dr Solymossy áll. realisk. igazgató.

Papp Mózes pótló javaslata mellett állást foglalt Ugron Zoltán föld-birtokos, Gyertyánffy Gábor kereskedő, Deák Miklós unitárius lelkész és a névszerinti szavazással hozzá csatlakozó többség, mely a Papp Mózes módosító javaslatát elfogadta.

Valentsik és Gyertyánffy indítványára a jövő közgyűlés határnapjára nov. 11-ikét tűzik ki, mely leg-főképp a kinevezendő főispán mikénti fogadtatását fogja tárgyalni és ez által a megye általános érdeklődését kelti fel.

Záptojással kiüldözött főispán.

E hó 3-án kellett volna megtörténni Kolozsmegye főispánja beiktatásának. Előbb elbucszattak gróf Beldi Ákos volt főispánt. Majd Dózsa Endre alispán a törvényhatósági bizottság tagjai közül Teleki László új főispán behívására néhányat ki akart köldeni. Ezek egyike: Matskásy Pál mely megdöbbenéssel utasította vissza a megye alispánjának megbízását s kijelentette, hogy reméli nem fog akadni egy sem a törvényhatóság tagjai közül, aki vállalkozik ezen szerencsétlen, eltévelyedett ember behívására az eskütelétele.

Miután nem akadt magyar ember, aki gróf Telekit meginvitálta volna

megalázzon a jószívűségével, s ha ad az Isten valamikéket, majd meg-teritem a kárát. Meg én uram! Egy garas hija se lesz annak.

— De, ha én nem kérem.

— Kérem, nem kérem: az nekem mindegy. A példaszó is aszongya, hogy: „Adós — fizess!” Most én vagyok az adós, s csak az a kéresem, hogy legyen gazd'uram türellemmel és ne nehezteljen reám, mert, amint mondtam: öreg a legény.

Bevégezte. Aztán, amíg kiment a pitar ajtón, valami jóleső melegséget érzett a lelkében, mert megtette azt, ami kötelessége volt.

És tavaszkor újra legeltette nyáját a tarka virágu réten és újra járta a régi házakat szép sorjában, csak a Sándor Dénesét kerülte el, mert nem akart vele találkozni addig, a míg tartozását le nem fizeti. A gazdák újra a régi szíveséggel fogadták, a gyermekek szeretettel rajongták körül — és minden a régi lett, csak egy változott meg: a Bence Mózes kedélye. Az, a hajdan bohókás, vidám öreg most borongó és szótlan lett — és gyűjtötte a pénzt, hogy ha majd együtt lesz a summa, elvigye Sándor Dénesnek, mint ahogy megígére volt.

(Vége köv.)

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

A „böcsület”.

(Székely história.)

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája.

Írta: B. Bagossy Kálmán.

Bence Mózes talpig derék, becsületes ember híreben állott faluszerte, úgy, hogy még a legnagyobb ellensége sem tudott volna semmi rosszat mondani róla. Nem tartozott azok közé, akik a pénzben, vagy a cifra titulusokban keresik a boldogságot; szívélyesnek, barátságosnak szintén nem lehetett nevezni ugyan, de azt a kis kört, a melyhez hivatása láncolta, körülfonta mégis lelke-kének minden szeretetével. A falu nyáját őrizte Bence Mózes napkel-tétől napsüvadásig és ebben a ne-héz, felelősségteljes munkában oly nagy gondosságot fejtett ki, hogy mindenki megvolt elégedve vele és senki sem tudott arról, hogy valaha egy darab is hiányzott volna keze alól.

Annál nagyobb volt hát a riadalom, mikor egy őszi beszámolás alkalmával hiba esett a nyájban.

A legszebb bárány, a vezérkolomp, melyre büszke volt gazdája, az öreg Sándor Dénes, érthetetlen módon eltévedt valahová és bár napokon,

sőt heteken át szorgosan keresték, még sem tudtak nyomára akadni. A gazda siránkozott bánatában, Bence Mózes gyöngyöző homlokát törölgette tarka zsebkendőjével, miközben nem egyszer hangoztatta, hogy öt évet oda adott volna életéből, ha nem esik meg rajta ez a csúfság, hiszen ezzel vége lett a varáznak, mely a becsülés nimbusával vonta be nevét; leomlott az sziklafal, amely visszatartotta tőle a rágalmazókat s azt a sikert is, amit huszonkét év gondos munkája táplált és eredményezett, semmivé tette egy pernek gondatlansága . . .

A jólelkű emberek s velük Sándor Dénes is hamar megbocsátották ugyan neki ezt a kis hibát, de a Márton becsületes lelke mégsem találta nyugalmát. Napokon által ott somfordált a károsult gazda háza körül, tépelődve, hogy vajjon megkövesse-e Dénest, de mindannyiszor odébb is állott, mert nem volt elég bátorsága, hogy kiállja annak az embernek szigorú, vesékiig ható tekintetét.

Ugy télfelé azonban már nem bírta tovább hurcolni a becsutenséget és bekopogtatott az apró házacska alacsony ajtaján, hogy lerázza azt a terhet, amely a szívé-

nyomja. Egyedül találta Sándor Dénest, s miután illendően elrebegette a köszönést, belekezdett mondokájába:

— Hát avegett a jószág végett jöttem volna gazd'uram. Igaz, hogy későn, de már előbb is akartam, csak nem volt hozzá bátorságom. Aztán meg kérni is akarom gazd'uramat, hogy ne nehezteljen reám, mert öreg legény vagyok már és sokszor bizony nem látok messzire, akárhogy erőltetem is a szememet . . .

Sándor Dénes közbevágott.

— Enyje, enyje Márton bá, hát érdemes erre a szót vesztegetni? Embörök vagyunk s ha tévedünk eccör-máccor, hát azért még nem verik bé a fejünket. Lásza, én már el is felejtkeztem róla.

— De nem addig van az gazd'uram! Én nem akarok tovább ebben a hibában maradni, s ha már a jószágot nem hozhatom vissza, de legalább az árát megtérítem böcsülettel.

— Minek volna az Márton bá? Maga szegény embör és jobban fog ott a garas, mint nálam. Nekem van elég és csunyaság lenne, ha magán még többet is akarnék bévasalni.

— Már pedig úgy lesz, amint montam. Én nem engedem, hogy

a közgyűlési terembe, a legnagyobb zajba belépett ő rákvörös arccal leírhatatlan láрма keletkezett.

— Le vele, a hazaárulóval!

— Dobják ki! Ez a magyar mánás! Darabontlegény!

Az alispán csenget. A törvényhatósági tagok izgatottan ugrálnak fel helyeikről. Kalapjukat rázzák. Neki indulnak a főispánok. A karzatról elröpül az első záptojás. Követi a második, harmadik, huszadik.

Az új főispánt bezáporozza a záptojás eső. Arcán sárga tojás nyálkák fonalai húzódnak. Mereven áll. Da dog, mozog a szája. Szavát se lehet hallani.

Ekkor többen székeket emelnek. Azt hajigálják feléje. Dózsa Endre a pódium közepén csenget. Többen körülfogják Telekit. Elfogdossák a székeket. Egy óriási tintatartó is a fejének röpül. Ha Hory Béla, Dózsa s mások ki nem tuskolják a kisterembe, székekkel verik agyon. A nők kiszabadulnak a teremből. Óriási izgalom.

A törvényhatósági tagok az emelvényre szaladnak. Macskássy Pál csillapítja a kedélyeket Dózsa megkísérli helyreállítani a rendet. Azonban záptojásokat dobnak feléje, melyek két hirlapirót érnek. Az alispán azt magyarázza, hogy az esküt előtte s két hivatalnok előtt letette. Ezért majd neki támadnak. Különben is a törvény szerint a közgyűlés színének kell bevennie az esküt. Nem egyikét hivatalnoknak.

A karzat rágyújt a Kossuth-nótára. Vele énekl az egész törvényhatósági közgyűlés. Majd az „Isten áld meg a magyart!” következik. Mindenki feláll. A nagy vihar elcsendesült. Nyugodtan, nemes lelkesedéssel cseng a Hymnusz: Balsors a kit régen tép, hozz rá vig esztendőt. Megbűnhődte már e nép a mulat s jövendőt... Ilyen gyönyörűen felelt Kolozsvármegye a kormányának. Ebben a tisztas, becsületos vármegyében nem akadt egyetlen ember, aki csak behívta volna a császári megbízottat... Elmehet Koltóra... Számadásra Teleki Sándor szelleméhez.

A főispán távozása után csendőrszuronyok jelentek meg az ajtóban, melynek egyik szélét a császármárdár Teleki feje fölött átrepülő hatalmas tölgfaszék behasított. A szuronyok láttára borzasztó düh és elkéseredés fogta el a lelkes ellenzéket és körülfogva az ajtó felé a csendőrszuronyok oltalmába retiráló alispánt; követelték rendelje ki a vármegye házáról a csendőröket.

Dózsa Endre is hazaáruló, cinkos társa az osztrák talpnyalójának, kiabálták. Sokan törvényre hivatkoztak. Az alispán szó nélkül hagyva a kérest, egy mellékajton elmenekült. A folyosón feltűzött szuronyral egy csapat csendőr állott, egy kapitány vezetése alatt. Azonképen csendőrök artották megszállva az első és második emeleti folyosókat. A Kossuthnóta mellett vonult ki a nép az utcára, ahol az egész rendőrség várta az ajtó mellett és nyomban szétoszlásra szólította fel.

A közgyűlési terem képe mutatja legjobban, hogy alig akadt ember — de sajnos az alispán személyében akadt — aki ne szeretett volna egyet lóditani a menekültöt. Telekin

Az elnöki emelvényen a piros posztó, az asztal, a fal be van mázolvva odadobott tintával, büdös záptojással. Odadobott székek feküsznek kitörött lábakkal. Teleki László helye mögött a falról csurgott a záptojás. A fal a székütektől számos helyen meg van sérülve. A teremben az összes asztalok, székek elmozdítva szertehányva helyeikről.

A be nem iktatott főispán, mint halljuk, a történet tojásoszás és kiakolbolítás után elhatározta, hogy lemond.

Igy történik egy hazafias vármegyében a főispáni beiktatás — a darabont kormány időszakában...

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Katonai előléptetések.** A király Matasić Károly es. és kir. őrnagyot a bosnyák-hercegovinai 4-ik számú gyalogezredhez alezredesnek nevezte ki és szolgálatára Bécsbe helyezte át. — Weiss Károly főhadnagy százados és Hollósy Sándor tiszthelyettes hadnagy lett a 82-ik ezredben.

— **Kinevezés** A király deési Diószeghy Tibor bárót, a helybeli m. kir. csendőrség szakasparancsnokát az I. sz. csendőrkerület állományában m. kir. csendőrhadnagnak nevezte ki.

— **Udvarhelyvármegye 40-es intéző bizottsága folyó hó 7-én (kedden) délután öt órakor** a vármegyház kistermében nagyfontosságú tárgyakkal ülést tart. Hazafias kötelessége minden egyes bizottsági tagnak résztvenni ezen ülésen.

— **Ujabb rendkívüli közgyűlés.** Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságát Dr. Damokos Andor alispán, mint aki az üresedésben levő főispáni széket jelenleg betölti, *folyó év és hó tizenegyedikén (szombaton) d. e. kilenc órára*, a vármegyház kistermében tartandó rendkívüli közgyűlésre hívta egybe.

A közgyűlés tárgyai mind politikai jellegűek és szoros kapcsolatban állanak a mai hazafias nemzeti irányzattal. Ezek mellett azonban a megfejelt Fejérváry-kormány is szóhoz jut. Bejelenti újabb kinevezését és körlevelet küld a törvényhatósághoz. Kristó pedig külön is bemutatkozik, mint „belügyminiszter”. Legfontosabb tárgya a közgyűlésnek Udvarhelyvármegye 40-es bizottságának a politikai válságról szóló jelentése lesz s ezzel kapcsolatosan Ugron János császári megbízott beiktatása is határozat tárgyát fogja képezni. Majd az egyes törvényhatóságok átirataival foglalkozik a közgyűlés. Előre is felhívjuk a törvényhatósági bizottság tagjainak figyelmét ezen közgyűlésre s hisszük, hogy teljes számban résztvesznek azon az igazi jó hazafiak.

— **Sem nem oláh, sem nem tót,** hanem Udvarhelyvármegye földjén, a székelység Rákosmezén született, aki beállott osztrák zsoldosnak, elfogadta a haza- és nemzetellenes Fejérváry-banda nagybölgőjének a legmagyarabb vármegye élén való hordozását. Uram, ne vigy a kísértebe!... Szégyen érzet pirja borul arcunkra, mikor e nevet, az Ugron János nevé ide írjuk. Felháborodik

a lelkünk és önkéntelenül is azt kérdezzük önmagunktól: vajjon ébren vagyunk-e, avagy álmodunk?... Lehetséges-e, hogy egy ember ennyire megtévelyedjék és ily mértékű meghasonlásba jöjjön saját énjével? Ugron János, ami székely büszkeségünk lenne az, aki hazánk és nemzetünk ezeréves alkotmányát letörni, az osztrák kamarilla lábai elé dobni segíti? Az az egykori hazafi, aki épen azon nemzeti jogokért szenvedett mártíromságot, amelyekért jelenleg küzd és harcol az igazi honfiak serege, a magyar nemzetnek többsége A p p o n y i Albert gróf, az ő egykori vezérével és a haza jobbjával élén?... Szivettépő fájdalommal nyilalik át szivünkön ez a tudat és sirni szeretnénk a bekövetkezett gyászos, végtelenül szomorú állapotokon azért a szégyenfeltért, melyet Ugron János megdondolatlannal tettével a székely anyavármegye közönségére borított... De nem; még ma nincs mit szégyenlenünk. Holnap talán lehet egy nagyravágyó, elhibázott gondolkozású és cselekedetű ember politikai megtévelyedésén. Nekünk még nem főispánunk s hogy az legyen-e, Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságtól függ. A főispáni esküt csakis vármegyénk törvényhatósági közgyűlésének színe előtt teheti le s ha leteszi, csupán akkor lehet ami főispánunk. Székelyek, igaz hazafiak ülnek a törvényhatósági bizottság soraiban, akiknek tudatával kell birtokunk ama nagyfontosságú kötelesség-érzetnek, melyet a magyar képviselőház többszörös törvénytelen elnapolásával egyenesen rájuk rőtt a haza. Ma minden egyes törvényhatósági bizottsági tag egyszersmind országgyűlési képviselő is. Hiszen az ország sorsa van letéve az ő hazafias érzéstől áthatott szívébe. Kérdezzék meg mindenik tag honfiui lelkétől; gondolja meg teljes részletességgel hivatását; tekintsen a magyarok Istenére: elárulja-e a szent hazát, örökre megszégyenítse-e Udvarhelyvármegye közönségét ország-világ előtt és ha ezeket józan észszel mérlegelte, szabad, igaz székelyhez méltó módon cselekedjék majd Ugron János főispánságával szemben!

— **Jóteköny Nőegyesületünk választmány** Dr. Damokos Andorné elnöksége vezetésével ma (vasárnap) délután fél 3 órakor, a vármegyház kistermében ülést tart, melyre ezuton is felhívja a tagok figyelmét az elnökség. Az ülés tárgyait a segélyezések, mulatságok rendezése és az esetleges indítványok képezik.

— **Egy cs. és kir. alezredes búcsuja a székely fiúktól.** Matasić Károly alezredes a székely katonakodó legénység erényeiről igen meleg hangon nyilatkozik. Abban a helyzetben vagyunk, hogy a távozó alezredes búcsuját közölhetjük. Megjegyezzük, hogy Matasić — habár nem is birta anyanyelvünket — mindenkor jó viszonyban kívánt lenni társadalmi köreinkkel. Búcsuja különben, melyet a tisztikarhoz és legénységhez intézett, a következőleg hangzik: „Búcsu-parancs. Székelyudvarhely, 1905. évi november hó 1-én. Midőn a holnapi nappal az állomásparancsnokságot Freyberger Miksa urnak, a zászlóaljparancsnokságot Wolf Károly kapitány urnak átadom, elbúcsuzom Székelyudvarhely helyőrségétől és a megkedvelt 3. zászlóaljtól. Habár saját kíván-

ságom volt: egyszer szintén nagyobb szerű viszonyok közé kerülhetni, mégis fájdalmas szívvel válok ki azon közösségből, mely évek során át oly bensően összetartott. Hálás szívvel megemlékezem a helyőrség tisztjeiről, akik öröm és bánatteljes óráimban mellettem állottak s a kiknek elsősorban köszönöm ama szép és gyakran méltányolt sikereket; — megemlékezem a továbbbízott altisztekről, akik ernyedetlen kötelességteljesítésükkel, a szolgálat követelményei mellett hűen kitartva, örömet örömmel tettek. Nem megindultság nélkül búcsuzom a parancsnokságom alatt állott legénységtől. 3 1/2 évig tartott parancsnokságom alatt eléggé volt alkalmam zászlóaljam katonáival érintkezésbe lépni és azoknak igazi székely jellemének meleg és friss lüktetését megismerhetni. Ha gyengeik voltak is, ezek csak olyanok voltak, amint az egész emberiség gyengéi, ami azonban jellemük alapvonását illeti, messze, sőt nagyon is messze kell menni, míg ilyen józanságra, ilyen hűség, ragaszkodás és kötelességteljesítésre akadunk. Kérem a legénységnek tudtul adni, hogy távoli országokban is tisztelettel fogok a kedvelt székelyekről megemlékezni s hogy, bárhol fogok is tartózkodni, büszkességgel ki fogom emelni, hogy egyszer nekem is szerencsém volt egy székely zászlóaljat vezetni. Szerencse fel! további utainkra! Katonai üdvözléssel köszönt titeket volt parancsnoktok. Matasić s. k. alezredes

— **A sajtószabadság ellen** valószínű merényletet követ el a Fejérváry-kormány. Virrasztó éjjeli ügyészszel, szerződöttetett spicli-haddal ólalkodnak a függetlenségi lapok kiadóhivatalai körül. Immár a fővárosban 5-6-szor koboztak el hazafias szellemű ellenzéki újságokat; ráfogván, hogy lázító közleményt tartalmaznak. Bizonyára undorral fordul el minden jó hazafi az ilyen törvénytörő had gyalazatos üzemeltető és legdrágább kincsünk: a sajtó szabadsága érdekében tiltakozó szavát felemeli a hitvány eszközökkel „dolgozó” darabontok aknamunkája ellen.

— **Erős, egészséges gyermeket** nevelni minden anya egyedüli célja, s ezt eléri, ha gyermekét a serdülőkorig csukamájolajjal táplálja. E célra a legjobb Zoltán-féle csukamájolaj, melynek se rossz íze, se szaga nincs s a gyermekek nagyon szívesen veszik. Üvege 2 korona a helybeli gyógyszerárakban

— **Cigányok párbaja.** Kónya Jancsi, a helybeli „első zenekar II-ik vezetője” hegedű-párbajra szólította Ampovits Bélát, a másik zenekar vezetőjét. Állítólag személyes természetű okok adták erre a kihívásra az impulzust. A valóság azonban tényleg az, hogy az „első zenekar” megirigyelte Bélák nem éppen kövérenek mondható falatjait. Amennyiben kenyéririgységről volna csupán szó, nem is avatkoznánk ebbe a dologba, mert ez elvégre a két zenekar privát ügye, habár ez a tény is megrovást érdemelne. Azért mi csupán a közönség érdeke szempontjából kívánunk foglalkozni ezzel a „lovagias” ügygyel. Kinek érdeke az, hogy két zenekar legyen ebben a városban, még akkor is, ha Kónyák az ellenkező nézetet vallják, erre a multak tapasztalatai eléggé megtanították a közönséget. Ez okból nem hagyhatjuk szó nélkül azt az intrikát, a melylyel a magát „első zenekar”-nak nevező banda el akarja üldözni hivatott konkurrensét a városból. De distingváljunk. Miért is nevezik magukat „első zenekar”-nak Kónya

Sándorék? Hiszen őket megelőzőleg is egészen bizonyosan voltak itt hasonló zenekarok. Vagy pátense van talán? Bizonyosan előnyös megkülönböztetésül használják az „első” szót. No hát engedelmet kérünk, ez jogtalanság is és izléstelenség is. Mert hogy Kónyáék különböznek-e tehetség dolgában Beláéktól, ezt a körülményt a közönség van hivatva megbírálani és nem maga a zenekar. A közönség pedig igazságos bírő és úgy látszik, mintha Beláék fele hajlana; így kell lennie, mert különben ugyan mit irigyelne az „első zenekar” Beláéktól? Izlés mindenestre több van Ampovitsékban, mert nem reflektálnak az „első” elnevezésre, ennél fogva nem is irigylik Kónyáék kenyerét. Miért akarja mégis megtépníni Kónya János Ampovits Béla zenekarának babérait? Miért? Azért, mert a saját fejére akarja tenni azokat. De jól vigyázzon Kónya János és vele az „első zenekar”, mert a közönség fog itélni ennél a párbajnál és nem a — zsüri. (—)

Könyvelési tanfolyam kereskedőknek. A helybeli kereskedő-íjúság választmánya igen életrevaló eszme mellett foglalt állást. Elhatározta, hogy a tél folyamán a kör helyiségében Schaffent Frigyes könyvelő vezetésével az íjúság számára tanfolyamot nyit. Jelentkezéseket elfogad Lázár Z. István egyesületi jegyző folyó hó 15-ig

Modern tápítal. Idegesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen leginkább a Herkules-sört használják jobban, mert e kitűnő malátatápsör különlegesség hatásos hízaló is; gyengédkedőknél, lábbadozóknál kiváló erősítő és e mellett nagyszerű asztali ital. Kapható minden jobb fűszerüzletben, kávéházban és vendéglőben. Nagyban Herkules-sörfőzde. Budapest, VII. Bethlen-tér 3, honnan postán 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel küldenek. Főraktár Székelyudvarhelyen: Fernengel Gyula fűszerkereskedőnél és Sükösd Miklós „Budapest” szállodásnál.

LEGUJABB.

Új főispánok

cím alatt a „Magyarország” is megemlékezik — többek között — Ugron János kinevezéséről. Találókban mi sem irhattuk volna meg jellemrajzát az „új főispán” nak s éppen ezért közöljük a nevezett lap ebbeli leírását:

A hivatalos lap mai számában megjelent a főispáni kinevezések második turnusa; kilátásba helyezett tizennégy kinevezés közül három. Abauj-Torna vármegye és Kassa város főispánjává Pongrácz Ferenc grófot; Zemplén vármegyébe Pallavicini Alfréd grófot és Udvarhely vármegyébe Ugron Jánost nevezte ki a királyi kegy. Hárommal szaporodott tehát azoknak a száma, akik nyíltan a nemzeti ügy ellenségeivé szegődtek. A két gróf főispán eddig nem sokat beszélgetett magáról; multjukat nem ismerjük, de vállalkozásuk elég felvilágosítást nyújt erre is.

Ellenben Ugron Jánost már nagyon ismerjük. Udvarhely vármegyének köztisztviselői álló alispánja volt és épen magyar nemzeti és ellenzéki politikája miatt csapták el

Bánffy alatt s ekkor a vármegyei ellenzék élére állott s egyike volt a legradikálisabb ellenzéki politikusoknak. Széll alatt köpenyt fordított s a Tibád Antal halálával megüresedett udvarhelyi kerületben szabadelvű programmal képviselővé választott egyhangulag. Apponyi hívének vallván magát. De Tisza alatt nem lépett ki Apponyival, hanem ben maradt a szabadelvűpártban, mert Tisza alispánkorabeli fegyelmi ügyét újra felvettette s királyi kegyelem útján nyugdíjat adott neki. Az általános választások alkalmával vármegyéje csufosan megbuktatta s talán azért, mert közben anyagilag letört s Tisza mellett már nem remélhetette anyagi felvirágzását: otthagya Tiszát is, mint annak idején Apponyit s mert vármegyéjében úgy sem vezethet már semmit legutóbbi politikai viselkedése következtében, nyerni akart anyagilag s szakítva a multtal, családjának tradícióival, beszenyezte vármegyéjében általános tiszteltné és közbecsülésnek örvendő családi nevét: haladó párti és főispán lett. Árulója és ellensége azoknak az eszméknek, melyekért hivatalból ellenségei kiüldöztek s most mint császári biztost fogják kikergetni abból a vármegyéből, melyben egykor ünnepelték.

A hivatalos lapban megjelent felmentő és kinevező kéziratok közül adjuk a következőket:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Hollaki Arthur, Udvarhely vármegye főispánját ezen állásától, hü és buzgó szolgálatai elismerése mellett, saját kérelmére felmentem. Kelt Bécsben, 1905. okt. 30

Ferencz József s. k.

Kristóffy József s. k.

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Ugron János nyugalmazott alispánt Udvarhely vármegye főispánjává kinevezem. Kelt Bécsben, 1905. okt. 30

Ferencz József s. k.

Kristóffy József s. k.

Ugron János — Budapestről vett távirati értesülésünk szerint — egy ur előtt azt a kijelentést tette, hogy nálunk (mint császári biztos) több évekig tartó „működést” helyezhet kilátásba. Mi azonban ezt nem vagyunk hajlandók neki elhinni, mert nem tőle függ.

TANÜGY.

Újabb 10% az Udvarhely-megyei Tanitók Otthona javára. Vár megyénk tanító-körében eléggé ismeretes immár azon körülmény, hogy a Betegh Pál és Társa könyvnyomató és könyvkötő intézet fenállása óta mily odaadó buzgalommal karolta föl a tanítószág közérdeke ügyeit. Az Udvarhely-megyei Tanitók Otthona is olyan nagy szabású eszme, amelynek megvalósítása minden egyes tanítónak legfőbb ohajtását kell, hogy képezze. Ezt tartva szem előtt a Betegh Pál és Társa könyvnyomató és könyvkötő intézet, mint első siet letenni a Tanitók Otthona alapkövét. Elhatározta és Szász Ferenc tanítóegyesületi elnökkel írásban is közölte a nevezett intézet, hogy az e célra már följánlott és szerződésileg is biztosított 10%-on felül,

a most munkában levő új tananyag-beosztás és órarendek bevételeiből is ugyancsak 10 százalékot adományoz az Udvarhely-megyei Tanitók Otthona javára.

KÖZGAZDASÁG.

Az udvarhelyvárm. gazdasági egyesülettől.

304—905. szám.

MEGHÍVÓ.

Az Udvarhely-megyei Gazdasági Egyesület választmánya f. hó 7-én (kedden) d. e. 10 órakor a vármegye-ház kistermében rendes ülést tart, melyre a választmány tagjai tisztelettel meghívottnak.

Tárgy: Folyó ügyek.

Székelyudvarhelyt, 1905. évi november hó 1-én.

Az elnökség.

Politikai felelős szerkesztő:

Dr. Hinléder Fels Ákos.

Társ-szerkesztő és laptulajdonos

Betegh Pál

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

NYILT-TÉR.*

T. KÓNYA JÁNOS URNAK.

Ön hírlapilag versenyre hívtott fel engem és zenekaromat. A helyet is megjelölte, sőt igen előzékenyen bizonyára a zsürit is meghívta, mert hát valakinek csak itélnie kellett volna. És mindezen körülméket intőzkedéseket alattomosan, amugy suttymban tette meg és legvégül, az utolsó órákban engem is értesített briganti szándékáról — kerüő uton. Miért hogy nem merte kihívását szóval közölni velem? Vagy azt akarta talán, hogy vitézsége papiroson is meg legyen örökítve? Azt a lapot én nem szoktam olvasni, masok is alig. Így történhetett meg az a fura eset, hogy a közönség köréből igazán véletlenül tudtam meg azt a világra szóló esetet, mely Kónya János vitézségéről szól, — Önre nézve éppen nem hízegő kommentárok kapcsán. Véletlenül tehát tudomásomra jutott nemes szándeka. Pedig idő elég lett volna erre, hiszen Ön és az egész „első zenekar” már egy félév óta készül erre az attrakcióra.

Mindezt most tudtam meg miért. Tanult az első zenekar; szükségét érezte ennek, hogy velem megbirkózhassék. Helyes. Elfogadom kihívását, de csak úgy, amint az szokásos. Kiállok Önnek egy kontra, egy brácsa és egy nagybögő kísérettel, mert nekem nincs szükségem arra, hogy egy egész zenekar támogasson. És nem is azért állok ki Önnek, hogy az én zenekarom legyen az „első”, erre a titulusra nincs szükségem. Tudasson tehát arról, hogy ilyen feltételek mellett kiáll-e velem? ha igen, úgy válasza vétele után nekem tizenöt napig idő is elég lesz arra, hogy az Önnek való versenyre elkészülhessek.

Székelyudvarhely, 1905. nov. 4.

Ampovits Béla.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

FONTOS

fuvarosok v. vállalkozók részére!

Körülbelül 3000 négyszögöl bükk-tüziifa elszállításra kiadó. Héjjasfalvától 5 kilométer távolságra fekvő

erdőből (Oláh Hidegkut) közvetlen az országut mellett.

Ezen bükk-tüziifa elszállítása 2—3 év alatt eszközölhető.

Vállalkozni kívánkozó forduljanak személyesen vagy írásban a **segesvári Looitz W. H. céghez**, hol kimerítő bővebb tudósítást nyerhetnek.

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencsésje NAGY

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS bankházában, mert

KISS szerencsésje NAGY

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket KISS bankházában. Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már háromszor a jutalmat

600.000 kor. = 1.800.000

és a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 2.200.000

4 sorsjegyre

koronát igen tisztelt vevőinknek kifizetni. Minden egyes huzás után közléstesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse. Kihuzott nyeremények azonnal kifizettetnek.

Kisérlelje meg szerencséjét KISS bankházában, mert

KISS szerencsésje NAGY

A XVII. sorsjáték első osztályának huzása folyó évi nov. 23. és 24-én lesz.

Az I-ső osztályú sorsjegyek árai: Egy nyolcad 1 K 50 f. Egy negyed 3 K. Egy fél 6 K. Egy egész 12 korona.

Kiss Károly és Tsa

a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye

BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos utca 13.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók: Székelyudvarhelyt

BOKOR ANDRÁS

Kossuth-utca 16.

Aki kitünő étvágyfokozó asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábbadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg

HERCULES
maláta-tápsör
különlegességet inni,

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának elismert

rendkívül tartós és sokáig eláll. Kapható minden nagyobb csemege-, fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a HERCULES SÖRFÖZDE székelyudvarhelyi telephelyén Budapesten, Bethlen-tér 3. Árjegyzék ingyen. Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel. Főraktár: Fűszer- és csemegeüzletében és SÜKÖSD MIKLÓS „Budapesti” szállóadásánál.

Vendéglő - eladás!

Gyulafehérváron a várban levő „Fehér bárány” című vendéglő teljes berendezéssel együtt családi körülmények miatt azonnal eladó, évi házbér 450 ft. Értekezhetni a mostani vendéglősnél.

Legolcsóbb és legcsinosabb nyomtatványokat készít Betegh Pál és Társa nyomdája Székelyudvarhely.

KOCSISOK FÖLVÉTELNEK

évre, havi 36 korona fizetéssel nyári, 4 hónapra havi 45 koronát kapnak, ugyancsak kapnak lakást és tüzfűt. Ugyancsak felvételtnek 15 éves fiúk kocsisnak 30 K havi fizetéssel.

JÓ GAZDATISZT

sintén kerestetik 60-80 korona havi fizetés, lakás és tüzfűt.

FÁBIÁN JÓZSEF
Székelyudvarhely.

NAPTÁRAK!

— AZ 1906 ÉVRE —
már megjelentek és kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
könyv-, zenemű- és papírkereskedésében

Előjegyzési naptár . . . 60 fillér.
Erdélyi képes naptár. 60 „
Az erdélyi vásárok legpontosabb jegyzékével.

SZÖRVEZTŐ

A vegyileg megvizsgált, amellyel hatóságilag az arcbőrre aritmattinnak talált
eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arcszört gyökereitől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana és az arcnak-megadja az üdéséget, finomságot és simaságot.
Ára 7 korona
Vidéki megrendeléseket diskréten utánvétel mellett eszközöl
Schmidek I. Budapest, VII. Nyári-u. 18.

Hirdetések
olcsó díjazás mellett felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Uj iskolák felszerelése, meglévők kiegészítése, teljes irodaberendezések pontosan és legjobb kivitelben

Betegh Pál és Társa

könyv- és papírkereskedésében Székelyudvarhely.

Egy ház

telekkel együtt igen olcsón eladó. Van benne 3 szoba, konyha stb. melléképületek. Cím a kiadóhivatalban.

HERMANN GYÖRGY
FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT

Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszleklapok, valamint címtáblák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szószékeket stb. kiújítok, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos áron. Továbbá műkedvelő ifjaknak, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtának nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

OLCSÓ és jó BUTOR
bevásárlási forrás.

GYARMATHY ISTVÁN
épület- és butorasztalosnál
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt

Monogram - pecsétnyomók.
bélyegzők, ruhajelző eszközök, bélyegző-festékek és állandó festékpárnák dobozokban, mindenféle jelző-készülékek, címtáblák legelőnyösebben kaphatók

Betegh Pál és Társa
könyv-, papír-, író- és rajzkereskedésében
Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 15.

Küküllőmenti
Első Szőlőoltványtelep
(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 194 Nagy-Küküllőmeze.) volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan szőlőoltványokat szállít. Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Iszákosság nincs többé!

Kiváratra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szőlőszedője a tartózkodásról, mert csodálatos ellenálló képessé teszi az iszákosság és szeszes italok ellenében.

A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető meá csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családotok ezreit békítette ki ismétl sok ezer férfit a szegény és becsületességű, megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tomédek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és nagyon sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba-adagot és egy készítő irásokkal felt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásától. Készen állunk, hogy az egészre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE
(Dept. 186.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

INGYEN PRÓBA 186. SZ.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 fill., lev. lapok 10 fillérel bérmentesítendő.)

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!
— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitünő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epékészítés rendellenességében, az epékövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyrban, hasszervi dugulásokban, huygkő képződéseiben, mézes huygárban, görvély- és mirigydagokban, angolkóros csontlágylás- és sorvadásokban. — A legkitünőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre ügyelni!

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

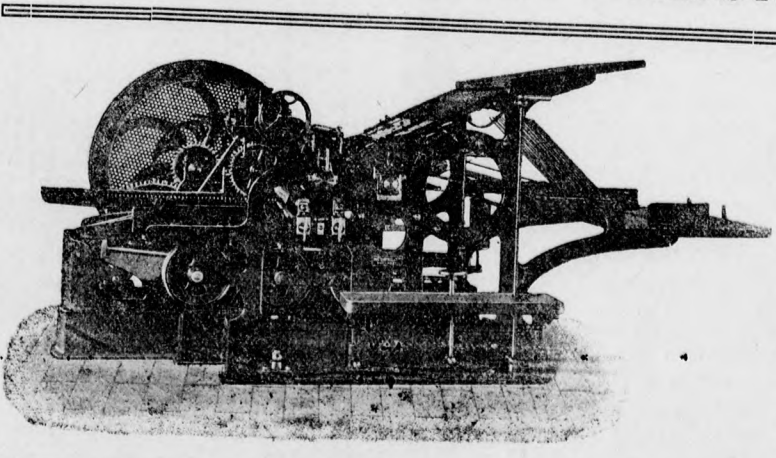
Versenyt kizáró olcsó árban elfogad és szakszerű, izléses kivitelben készít el mindennemű

nyomtatványt és könyvkötői munkát

Költségvetés ingyen és bérmentve!

Egyleteknek és könyvtáraknak különösen mérsékelt árszabás! Egyházi, iskolai, szolgabírói, községi, körjegyzői, ügyvédi, végrehajtói nyomtatványok áruhaza

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatvány-raktára.

Folyóiratok, hírlapok, irodalmi művek eredeti áron, költségfel-számítás nélkül megrendelhetők.

Zeneművek
papír-, író- és rajzszerék

nagy választékban és olcsó árban!

Teljes könyvtár- és irodaberendezések mérsékelt árák mellett. Szakszerű, kifogástalan kivitel!

SZEKELY-UDVARHELY
legelterjedtebb függetlenségi lap szerkesztősége és kiadóhivatala.

Gyertyántty J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

„Hermandol“ klozet-papír a legjobb!

HEGEDŰ, VONÓ, KELLÉKEK ÉS HUOK

SZIVAR-, SZIVARKA-,
DOHÁNYTÁRCÁK
 ERSZÉNYEK ÉS PÉNZTÁRCÁK

MONOGRAMMOK levélpapír és fehérnemű bélyegzéshez,
 minden betűvel, 1 d b 1 kor, Kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!

Papírok, írószerek, szivacsok!

Olcsó legyezők és díszművek!

Vezérszó: Minden darab szappan a SCHICHT névvel, tiszta és ment káros alkotórészekből.

SCHICHT-SZAPPAN

(„szarvas“ vagy „kulcs“ szappan)

a legjobb és használatban legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére

JÓTÁLLÁS: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Vassigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz. 179

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA

Telefon 80-89 BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. Telefon 80-89

a magyar kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusítója.

Sürgőny cím: Sárkányk Budapest.

Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál és a magyar kir. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és elzálogosított sorsjegyeket saját pénzzel kiváltak és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom és könnyen törleszhető váltó és személyhitelt nyújtok.

TISZTVISELŐK és KATONATISZTEK amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosoknak és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok.

Semmiféle előleges jutalékot nem kérek, ugyancsak minden levelet, válaszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6.

25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

MEGJEGYZÉS: A XVII ik sorsjáték I-ső osztályu jegyei már megjelentek és kérem egyttal b. megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyeresémet azonnal kifizetek.

A következő szerenese számokat ajánlom, mert ezek nagy nyeresémmel még nem lettek kisorsolva:

2979	12128	12953	16065	35733	44596
51325	58762	80847	99191	101580	105655

Kivágandó

Megrendelő lap.

Sárkány S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6. szám.

Megrendelem önöknél a számú (egész fél negyed nyolcad) sorsjegyet és ennek árát postautalvánnyal küldöm. Kérem utánvenni. Név: Lakhely, u. p.:

A nem kívánt tessék áthuzni.

Fényes láng!

Hosszantartó égőképesség!

Legjobb minőség!

A 70 év óta legjobban elterjedt Milly gyertyák címkei sokfelé utánzóztattak és ez arra késztetett bennünket, hogy azokat az alábbi minta szerint megváltoztassuk.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Cimkéink, a „Milly“ szó, valamint a „Nap“ védjegy törvényileg vannak védve.

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz“ Székelyudvarhelyen

ÚJ VASKERESKEDÉS

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy Székelykeresztúron, a Kossuth tereu fióküzletet nyitottunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és kőrisfagerendelyel ellátott miskolci váltókéinket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szerzőszámokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárkat legelőnyösebb árban és figyelmes kiszolgálás mellett.

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangu gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárukra, melyek felelősség mellett igen előnyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlvá magunkat s jóindulatu szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely

fióküzlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Úti bőröndök a legnagyobb választékban.

Iskolás fiuk
Diákok részére

Nagy választék nyakkendők- és kalapokban

Kész ruhák, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, cipők és ágyneműek nagy választékban, előnyös és olcsó árakban kaphatók.

Divatos és olcsó ruha-vállalat merték után, a ruhák ingyen takarításával.

Legolcsóbb árak!